

λωτήσει τούς άθλίους κατοίκους εκείνης τής κώμης και ή άμαρτία και ή κατηγορία πίπτει επάνω εις ήμάς και εις τήν Διοίκησιν, όπου δίδει ακρόασιν εις τοιαύτα άλογα ζητήματά μας. Ταύτα διαμαρτυρόμενος αναφέρω εις τόν ενδοξον ύπουργικόν και μένω με όλον τόν σέβας.

τῆ 24 Νοεμβρίου 1824 ἐν Ναυπλίῳ

Γρηγόριος Κωνσταντᾶς»

Ὡς πρὸς τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης Μηλεῶν ὁ μὲν βιογράφος τοῦ Γρ. Κωνσταντᾶ Ρ. Καμηλάρη⁸⁶ γράφει, ὅτι «διὰ τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὰ λοιπὰ τούτου ἀναγκαῖα ὁ μὲν Γρ. Κωνσταντᾶς κατέβαλεν εἰς μετρητὰ χρυσοὺς Καισαρικούς πεντακοσίους, ὁ δὲ Α. Γαζῆς ὁμοίως χρυσοὺς πεντακοσίους καὶ ἅπασαν τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ. Ἔτι δὲ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὸ καὶ ὄλην τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ αὐτοῦ⁸⁷. Ὁ Γαζῆς εἶχεν ἀποστείλει τὸν Γεώργ. Κλεόβουλον εἰς Μηλέας... ὁ φιλογενῆς ἀνὴρ ἀπεδήμησε δωρησάμενος εἰς τὸ σχολεῖον⁸⁸ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ».

Ὁ δὲ Ζ. Ἐσφιγμενίτης, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὸ 1893 τὴν βιβλιοθήκην, «ψυχῆς ἄκος» ὀνομασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Γαζῆ⁸⁹, γράφει ἐν τῷ περιοδ. «Προμηθεὺς»⁹⁰, ὅτι εὑρε τὰ βιβλία «φύρδην μίγδην» καὶ ὅτι ἐνῶ κατὰ τὸν τοῦ 1843 θάνατον τοῦ Κωνσταντᾶ ἡ βιβλιοθήκη ἠρίθμει 7000 τόμους, τὸ 1893 ἠρίθμει μόνον 2500, ἐπὶ πλέον δὲ εὑρεν «ἔτοιμόρροπον τὸ κατὰστημα τῆς βιβλιοθήκης», διὸ καὶ προέτεινε τὴν ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων Μακρυνίτης, Μηλεῶν, Ζαγορᾶς καὶ Ἀργαλαστῆς σύστασιν τῆς βιβλιοθήκης ἐν Βόλῳ.

Καὶ ἤδη θέτομεν τὸ δεῦτερον καὶ τελευταῖον ἐρώτημα:

Ὅταν ὁ διδάσκαλος τοῦ Γένους Κωνσταντᾶς τὸ 1824 δὲν συμφωνῆ μετὰ τοῦ ἐπίσης διδασκάλου τοῦ Γένους Γαζῆ, ὅπως διασωθῆ ἡ βιβλιοθήκη Μηλεῶν καὶ χρησιμοποιηθῆ «πρὸς φωτισμὸν τῆς νεολαίας», σήμερον δὲ θὰ εὑρίσκετο αὕτη ἴσως εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην, εἶναι δυνατὸν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀσυμφωνία τῶν Ἀγιωτῶν, ἡ ἀναφερομένη τὸ 1791 ὑπὸ τοῦ Κωνσταντᾶ, ἦτο «ὀλέθριον ἀποτέλεσμα τῆς ἀμαθείας», ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἀσυμφωνία μεταξὺ αὐτῶν τούτων τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους περὶ διασώσεως Βιβλιοθήκης πρὸς φωτισμὸν τοῦ Γένους;

86. Γρηγορίου Κωνσταντᾶ βιογραφία λόγοι ἐπιστολαὶ μετὰ περιγραφῆς τῶν Μηλεῶν καὶ τῆς σχολῆς αὐτῶν ἐκδιδόμενα ὑπὸ Ρ. Ν. Καμηλάρη, Μηλιώτου. Ἀθῆναι 1897 σελ. 20, 22.

87. Πρβλ. Συμφωνητικὸν τῆς 2.2.1804 τῶν συνδραμόντων τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λεξικοῦ Ἀμπελακιωτῶν μετὰ τοῦ Ἀνθ. Γαζῆ. Η. Γεωργίου: Ἱστορία καὶ συνεταιρισμὸς τῶν Ἀμπελακίων σελ. 87-88.

88. Μηλεῶν.

89. Τ. Εὐαγγελίδου, ἐνθ' ἀν., τ. Α. σελ. 209.

90. «Προμηθεὺς», 1893 σελ. 454.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

Ἐγεννήθη ἐν Πετρίῳ Καρδίτσης. Τὰ πρῶτα γράμματα ἐξέμαθεν εἰς τὴν γενετείραν του, τὰς δὲ ἐγκυκλίους σπουδὰς του εἰς τὴν Καρδίτσαν. Μετὰ τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν διεκρίθη ὡς διδάσκαλος καὶ δὴ Διευθυντὴς τοῦ Προτύπου Δημοτικοῦ Σχολείου (Λυκείου) Καρδίτσης. Ἐσχολήθη μετὰ τὴν Λογοτεχνίαν καὶ τὴν Λαογραφίαν. Εἰς τὰ ποιήματά του ἐμπνέεται ἀπὸ τὰς ὠραίας Θεσσαλικὰς καλλονὰς καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Θεσσαλίας.

Θ Ε Σ Σ Α Λ Ι Α

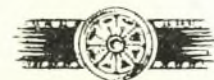
ΠΑΝΟΥ ΚΑΨΑΛΗ

Ἀνάλαφρα σὲ σκέπασε τοῦ δειλινοῦ τὸ θάμπος
τὴν ὥρα ποῦ πηγαίνουνε στὴ βρύση νιὲς ἀφράτες
κι' ὁ καταπράσινος πλατύς, τοὺς ἄφησεν ὁ κάμπος
τοὺς δουλευτάδες καὶ παντοῦ γιομίσανε τὶς στράτες.

Τὰ θεῖα σου τὰ δειλινὰ θαυμάζω, ὦ Θεσσαλία,
τώρα ποῦ ὁ Ὀλυμπος στέκεται σὰ γίγας κι' ἀπὸ κάτω
βλέπω νὰ φιδοσέρνεται ὁ Πηνεῖος σὰν τροχαλία,
καθὼς ζωγράφων πινελιὲς σκορπᾷ στὸ κύλισμά του.

Θεσσαλικά τοπία μου, Μετέωρα καὶ Τέμπη,
πάντα σὰς συλλογίζομαι, χειμῶνες καλοκαίρια
καὶ πιὸ πολὺ τὴν Ἀνοιξή, Μαγιάπριλο σὰν ἔμπη.
Καὶ σεῖς καθάρια, ζωντανά, μένετε ἐντός μου ἀκέρια!

Μπροστὰ στὸν γέρον Ὀλυμπο στέκομαι ν' ἀντικρῶσω
τὴν κατοικία τῶν Θεῶν καὶ τοῦ Διὸς τὸ θρόνο.
Κι' ὅσο κι' ἂν θέλω... δὲν μπορῶ τώρα νὰ μὴ δακρῶσω
κι' ἄς εἶν' Μυθολογία αὐτὴ, κι' ἄς μένη θρύλος μόνο!

ΑΠΑΝΟΥ ΣΤ' ΑΓΡΑΦΑ

Θέλω καὶ πάλι νὰ βρεθῶ
στὶς ράχες τῶν Ἀγράφων
ἐκεῖ ποῦν' οὐλα ὄμορφα
σὰν πινελιὲς ζωγράφων.

